

BOHOR ŽARI...

Glasilo občinske konference SZDL
Šmarje pri Jelšah

LETO: II

ŠTEVILKA: 3

JULIJ 1980

»Moč Jugoslavije je v
bratstvu in enotnosti«

TITO

Uredniški odbor:

Bizjak Franc
Habjan Vinko
Jakoš Jože
Kidrič Mimica
Javorič Slavko
Lapornik Marjana
Murgelj Zvonko
Pilko Zlatka
Škornik Edi
Šmigoc Karel
Valant Marcela

(Izdaja Radio Šmarje)

Naklada:

5000 izvodov

Tisk:

Papirkonfekcija
Krško

Bohor je spal,
Bohor šumi,
Bohor je vstal,
Bohor žari...

(Radovan Gobec:

Pesem
Kozjanskega odreda)

DOBRO NAM DOŠLI!

V najtežjih dneh preizkušnje in žalosti, ko je sleherno srce ječalo od bolečine, ko so solze na nemih licih izpričevale globoko prizadetost slehernega Jugoslovana, ko sta zamrla celo otroški smeh in igrivost njihovega ponašanja, smo znova in še bolj kot kdaj koli prej začutili in se zavedli izjemne veličine človeka, legende, njegovega neprecenljivega dela in zgodovinske pomembnosti načel, ki jih je vtikal v naše življenje in našo stvarnost. Zavedli smo se in zaprisegli obenem: Tovariš Tito, mi ti prisegamo. Nič več besed, nič pojasnjevanj ni bilo potrebnih, vsak izmed nas je natančno vedel, kaj je vsebina pri sege. In to prisego ponavljamo tudi danes. Danes, ko s konkretnim dejanjem uresničujemo in simboliziramo eno najpomembnejših načel, ki ga je Tito ob vsaki priliki posebej poudarjal — načelo bratstva in enotnosti jugoslovanskih narodov. Izpričujemo bratstvo in enotnost kot tovarištvo, kot ljubezen med brati in sestrami iste krvi, istih misli, kot moč pesti, katere prsti so narodi in narodnosti Jugoslavije, kot čvrsta veriga, skovana v najtežji zgodovini in narodnoosvobodilni borbi, kot smeh in sreča milijonov združenih v borbi za skupne cilje v svobodni in demokratični skupnosti, kot spoštovanje človeka in njegovega dela, ne glede na jezik, vero in druge v zgodovini ponavljanje predpostavke. Bratstvo kot ga je izvajal, tolmačil in se zanj žrtvoval tovariš Tito.

Dragi bratje in sestre, tovarišice in tovariši! Srečni smo, da ste med nami, srečni in ponosni, letos še bolj, ker se še posebej zavedamo veličine in pomena tega srečanja. Pomen je večji zato, ker smo v celoti prevzeli nase odgovornost, da bomo s svojim ravnanjem trajno

zagotovili trdnost in moč naše skupnosti ter tako prekrizali račune in upe tistih, ki še vedno hlepajo po naši čudoviti in bogati domovini. Srečni smo in iskreno pripravljeni, da vam pokažemo naše pridobitve, da se boste skupaj z nami veselili, da izmenjamo izkušnje in se še bolj čvrsto dogovorimo o našem bodočem sodelovanju na vseh področjih družbenega življenja. Arilje in Šmarje sta res daleč vsak sebi, vendar ne tako, da ne bi mogli podvojiti, potrojiti naše

stike preko vseh možnih oblik. Želimo, da bi se med nami počutili v teh nekaj dneh kot da ste doma, v svojem kraju, v svoji hiši, da bi srečali in s tem razveselili čim več naših občanov in da bi odnesli domov najlepše vtise ter še bolj poglobili svoje prepričanje o našem iskrenem medsebojnem tovarištvu.

(Predsednik Skupščine občine Šmarje pri Jelšah Darko Bizjak ob sprejemu udeležencev »Vlaka bratstva in enotnosti«)

Sprejem na celjski železniški postaji

NEKA ŽIVI BRATSTVO I JEDINSTVO NAŠIH NARODA!

Drugarice i drugovi, braćo i sestre, prijatelji, dragi naši pioniri i omladino! Donosimo vam sa »Voza bratstva i jedinstva« pozdrave iz Srbije, iz bratskog Arilja, sa željom, da ova naša bratska opština kao i cela naša socialistička samoupravna Jugoslavija i dalje ide Titovim putem. Mi smo pod svežim utiskom teškog gubitka, koji je za-

desio sve narode i narodnosti Jugoslavije, gubitka velikog vođe socialističke revolucije, druga Tita. Drug Tito nije fizički sa nama, ali smo se ovih dana zaklinjali i uvek ćemo se zaklinjati, da ćemo njegovo delo nastaviti svom snagom i srcem. Mi to možemo i mi to hoćemo. Zajedno, zbračimljeni u Jugoslaviji, zajednici ravnopravnih naroda i narodnosti. Nikad nismo bili svesni, nego ovih meseci, ko-

liko je značajno za Jugoslaviju bratstvo i jedinstvo naroda i narodnosti Jugoslavije. Zato i mi i vi, nastavljaajući naše susrete, kontakte i saradnju, postizati ćemo i dalje razvijati bratstvo i jedinstvo među narodima naših opština. I više od toga. Mi smo iznenađeni veličastvenim dočekom, koji ste nama priredili, i na tome se najtoplije zahvaljujemo. Mi smo se, istina, u-

vek osećali ovde kao kod kuće i ouvek smo se pitali, dali je isto, kada se vi nađete kod nas. Želja nam je bila, da to bude isto tako.

Još jedan put vam hvala na ovako veličanstvenom dočeku. Neka živi bratstvo i jedinstvo naših naroda!

Predsednik Skupštine občine Arilje Dragan Šaponjić ob prihodu u Šmarje

notnosti» pa je tov. Dragan Šaponjić takole doživl:

Ja nisam prvi put u bratskoj opštini Šmarje pri Jelšah. Ja sam puno bio i privatno sa porodicom, a bio sam i u zvaničnim delegacijama, koje su dolazile u Šmarje. Ali to, što sam doživeo sa »Vozom bratstva i jedinstva«, to se ne može meriti ničim. Ta ljubav, ta pristnost,

to što se videlo od ulaska u Sloveniju, od Krškog pa sve do bratske opštine, do Šmarja, se ne može opisati. To je jedan osećaj, da smo zajedno, stalno zajedno, posebno u ovim trenucima, kada smo izgubili druga Tita i kada nama je svima teško zbog toga. To uliva jedno poverenje u našu budućnost, u našu sutrašnjicu.

Misli ob srećanju

Marjana Žogan, predsednica OK ZSMS Šmarje pri Jelšah nam je o stikih in pogovorih z mladino občine Arilje povedala naslednje:

S članico predsedstva OK mladine Arilje smo se okvirno dogovorili za izlet, ki bi ga naj naša občinska konferenca organizirala v mesecu avgustu, in sicer na Džerdap, kjer bodo brigadirji iz naše občine sodelovali v brigadi občinske konference Arilje. Šli se bomo poklonit tovarišu Titu na Dedinje, obiskali pa bomo tudi naše tovariše v Arilju. Izlet bomo finansirali s sredstvi, ki jih je dobila letos naša OK, ko je sodelovala na javni radijski oddaji ljubljanskega radia »Spoznavajmo svet in domovino« in tudi zmagala. Na izlet bomo povabili tudi vse, ki si bodo zaslužili udarniško

Gregor Pezdir iz Šmarja pri Jelšah:

Še danes se tega dobro spominjam. Izselili so nas 24. junija 1941 s šestim transportom v Lazarevac. Tam so nas pred občno že čakali kmetje z vozovi in nas odpeljali na svoje domove. V Slovenijo smo se vrnili leta 1945. Pred petimi leti sem obiskal otroka družine, ki me je v pregnanstvu sprejela, starši so namreč že umrli. Letos so pri nas prijatelji iz Kraljeva. Z njimi smo se spoprijateljili takrat, ko je v Slovenijo pripeljal prvi »Vlak bratstva in enotnosti«. Sedaj se redno obiskujemo.

»Primate ovaj dar kao uspomenu na naš susret«

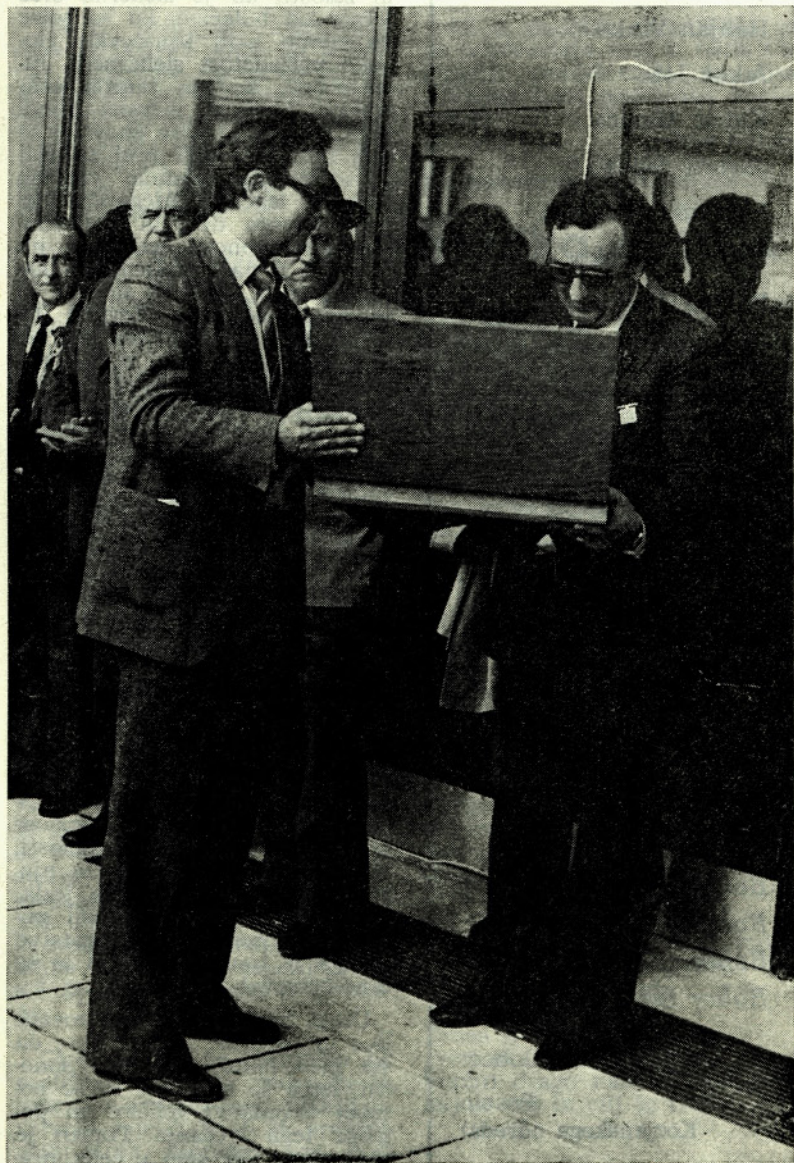
POGOVARJALI SMO SE S PREDSEDNIKOM OBČINE ARILJE DRAGANOM ŠAPONJICEM

O sodelovanju med občinama je dejal:

Opština Arilje i bratska opština Šmarje pri Jelšah sarađuju od kada su potpisane povelje o bratimljenju. Naša sarađnja je dostigla zadovoljavajući nivo, pre svega u susretima radnih ljudi i građana opština Arilje i Šmarje pri Jelšah, posetama, kontaktima radnih kolektiva, a posebno omladine. Bili su primerci učešća omladine Šmarja pri Jelšah na radnim akcijama u Arilju i omladine Arilja na radnim akcijama »Kozjansko« na izgradnji komunalnih objekata. Mislim, da sarađnja naroda bratskog Šmarja pri Jelšah i Arilja mora da bude još veća. Mi smo imali susrete zemljoradnika iz Šmarja pri Jelšah u Arilju i ariljskih zemljoradnika u

Šmarju. Mogu reći, da to nisu bili samo susreti prijatelja, braće, to su bili susreti, iz kojih se dosta i učilo, iz kojih se u proizvodnju unosilo puno novog. U Arilju imate kot zemljoradnika, koji se bave stočarskom proizvodnjom, dosta divnih primera, koje su preuzeli iz bratske opštine Šmarje pri Jelšah. Tu sarađnju moramo još proširivati, dalje unapređivati, da se što više ljudi susreće i međusobno upoznaje. Mi nismo došli do kraja, mi smo tek počeli, iako je i ovo veliki napredak. Prijateljstvo je počelo davno, u najtežim danima revolucije, u danima, kada je bilo teško i u Sloveniji i u Srbiji. A to, što smo tada bili zajedno, treba da nam bude ponos a i obaveza, da danas, kada imamo sve uslove, našu sarađnju, naše odnose stalno dopunjujemo novim sadržajima i novim konkretnim primerima.

Letošnji »Vlak bratstva in e-

»Naj vas naše skromno darilo spominja na naše srećanje«

Ljudmila Majhen iz Šmarja pri Jelšah:

Iz Slovenjgradca so nas odpeljali z vlakom do Užičke Požege. Po nekaj dneh je prišla po nas tetka Ljubica iz Požege in nas odpeljala na svoj dom. Tam so nam odstopili sobo in kuhinjo ter nam nudili vse ostalo, saj sami nismo imeli ničesar. Jaz sem bila takrat stara 9 let in sem v Srbiji nadaljevala s šolanjem. Moja mama še danes pripoveduje, kako so bili ti ljudi prijazni, kako je tetka Ljubica vsako jutro postregla s kavo

in skrbela za nas, kot da smo njeni lastni otroci. To je bila namreč starejša žena in nam je nudila vse, kar je bilo v tistih časih mogoče.

S svojimi gostitelji smo se srečali, ko je »Vlak bratstva in enotnosti« prvič pripeljal v Slovenijo. Prvo srečanje in obujanje spominov na tiste težke čase je bilo nepozabno doživetje. Sedaj si redno dopisujemo, lani sta bila oba moja brata na obisku pri njih, letos pa smo se dogovorili, da bo hčerka naših prijateljev prišla na obisk v Šmarje.

Z mano je šla tudi hčerka. Ne morem povedati, kakšen sprejem so nam pripravili. Bilo je

enkratno. Naslednje leto pa so prišli oni k nam. Sedaj se redno obiskujemo vsaka štiri leta.

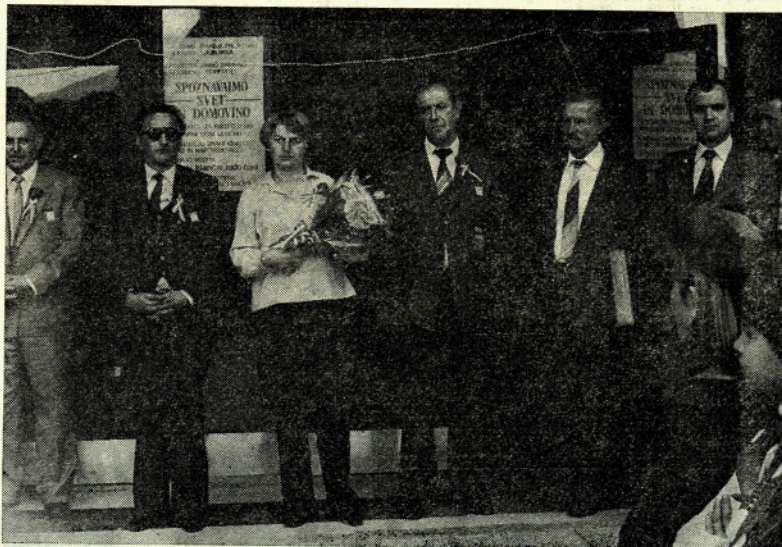

»Srečni smo, da ste med nami« je v pozdravnem govoru dejal predsednik občine Šmarje pri Jelšah Darko Bizjak

Danica Čeranić, Požega:

Osjećam se odlično. Reći nemam, da kažem, koliko sam oduševljena, kako ste nas lepo primili. Čini mi se, da tako niko ne ume kao vi Slovenci. Niko. U posetu sam sad došla drugi put do naših prijatelja iz vremena okupacije, kada smo bili zajedno, kad su oni došli u Požegu. Od tada održavamo vezu, dopisujemo se, čestitamo jedni drugima novu godinu i 1. maj. Kad

smo ušli na Slovenačko tlo u gradiću Dobova, primili su nas sa pozdravnim govorom i glasbo. U Krškom je bilo tako veličastveno, da se ne može opisati. Nešto tako se može u životu samo jednom doživeti. Takav doček ne pamtim. Bila sam tu i sa prvim vozom, i tada je bio lep doček, ali ovo sad je preva-zišlo sve. Ovo će mi ostati u sećanju. Da mi je sad dvadeset godina, to nikada neću zaboraviti.

Delegacija občine Arilje pred kulturnim domom v Šmarju

Radovin Bajić, Brajići, Gornji Milanovac:

Tu se osećam odlično. Bolje ne može biti. Ja to ne mogu da ispričam, toliko sam zadovoljan.

Kad su Slovenci 1941. godine došli u Srbiju u Milanovac, ja

sam preuzeo tri familije. Jedna je došla u Brajiće. Sa Perom (Petrom Tisljem) sam se nakon rata video prvi put 1961. godine, kad je on dolazio u posetu. Odmah smo se prepoznali. Sad si stalno dopisujemo.

Gostje in domačini na sprejemu v Šmarju

Radovinka Vasović, Gornji Milanovac:

Imala sam osam godina, kada je familija Tiselj dolazila kod moga svekrva in svekrve. Tada smo se upoznali, pa su onda ponovo još jedanput dolazili i tada smo izlazili s njima u selo Brajiće. Išli smo u Čačak na neku večeru i tako smo se pobliže upoznali. I sad smo jako dobri prijatelji. Ja dolazim prvi put i mislim, da ću još dolaziti.

To je jedan veliki doživljaj za mene. Prvo one suze radosnice, kad smo stigli sa vozom i taj susret. Mislim, da nikad neću izostati, da ne dođem. Trebala je i kćerka, da mi dođe; ona ima 12 godina, pa joj mali brat nije dozvolio. A sledeći put doći će sigurno. Sve što smo tu videli i doživeli, ne može se zaboraviti. Nama se čini, da mi ne umemo, da dočekamo našu braću Slovence kao što oni nas.

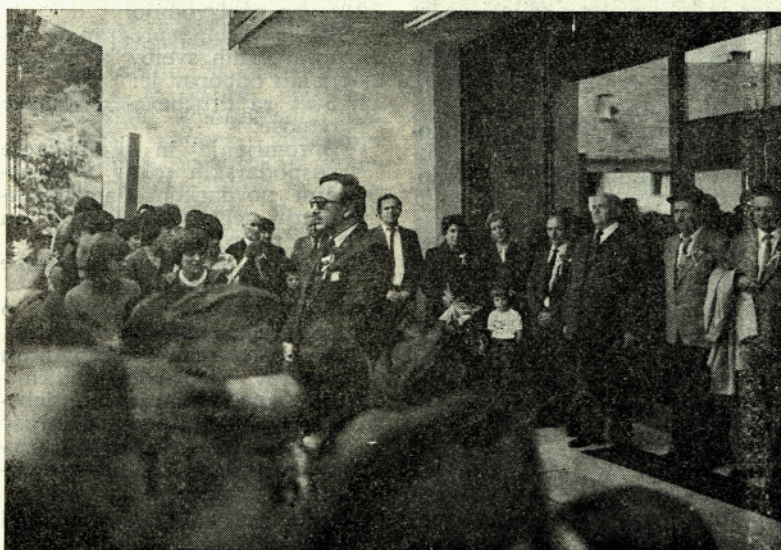
Miodrag Antunijević, Veliki Crljeni, Lazarevac:

U Sloveniju sam došao sa suprugom Danom. Sa nekima od porodice Kidrić vidio sam se nakon 35 godina. Ne mogu reći, kako smo sretni, da smo se sreli, i mislim, da treba da to prijateljstvo još bolje gajimo, da ga prenosimo i na našu decu, na mlađe generacije. Mi smo već druga generacija, koja održava vezu među Slovincima i

Srbima. Kad je bio rat, bili smo još mali; ali treba, da tako uvijek bude, jer bratstvo i prijateljstvo među našim narodima održava nam sreću.

Rajko Antunijević, Vreoci, Lazarevac:

Ove godine sam drugi put u Sloveniji sa »Vozom bratstvo i jedinstva«. Prošli put bila je samnom i supruga. Dobro se sećam onih vremena, kada su kod

»Sa vozom bratstva i jedinstva donosimo vam pozdrave iz Srbije« je dejal predsednik občine Arilje Dragan Šaponjić

Peter Tiselj, Buče:

Odpeljali so nas 13. junija 1941. leta. Najprej samo mene, natopa še družino. Zbrali so nas v Mariboru in odpeljali v Milanovac. In tu so nas tako priručno sprejeli. Potem so nas dali

v neko prazno hišo, njen gospodar je imel v Čačku gostilno. Vsi so nam zelo pomagali. Mislim, da mi Slovenci tega ne bi znali. S prvim »Vlakom bratstva in enotnosti« leta 1961 sem šel k svojim gostiteljem v Srbijo.

nam došli Slovenci. Bilo je teško, ali smo izdržali. Prijateljstvo i jedinstvo među našim narodima i narodnostima treba uvijek da traje i uvijek će trajati.

Pepca (Jožica) Kidrič, Šmarje pri Jelšah:

Ko smo s transportom leta 1941 prispeli v Lazarevac, smo doživeli prisrčen sprejem. Sprejeli so nas z odprtimi rokami,

nam dali hrano in stanovanje. Res so bili to teški časi, ostale pa so trdne prijateljske vezi. Po vojni smo večkrat poskušali dobiti stik z našimi srbskimi gostitelji. Ko smo se končno le srečali, je živel samo še gospodar in njegovi trije sionvi. Sedaj je tudi on umrl, vendar smo tudi z mladimi navezali prijateljstvo. Redno se obiskujemo, si dopisujemo. Tako bo tudi v bodoče.

Gostje na obisku v naših delovnih kolektivih

V steklarni Boris Kidrič v Rogaški Slatini

V »Metki« Kozje

V brusilnici stekla »Dekor« Kozje

In ob slovesu...

Imam prijetno in neprijetno dolžnost, ker ni lahko govoriti ob slovesu. Te dni smo si zelo prizadevali, da čimbolj odpremo svoja srca, da vas sprejememo kar se da toplo, in da vam vrnemo vsaj malo tistega, kar ste nudili našim ljudem v najtežjih dneh, ko so prihajali k vam. Želimo vam pokazati življenje naših družin, delo naših ljudi, naše dosežke preteklih let ter kakšni so naši prihodnji načrti. Mislim, da smo vas prepričali, kakšno je naše življenje. Tudi bratstvo in enotnost imata globoke korenine, ki segajo globoko v mlado generacijo. Ob povratku na vaše domove, želim, da obdržimo skupne stike. Z delegacijo pobratene občine Arilje smo se dogovorili o marsičem, in če

sem iskren, naši razgovori niso bili uradni, temveč smo se pogovarjali kot ljudje o naših drobnih stvarih, o našem življenju, eden drugemu so razkrili težave, rezultate in cilje. Pomeni, da nismo imeli nekih izrazito resnih in globokih razgovorov o nadaljnjem sodelovanju, ker imamo za to že ustaljene oblike. Želim, da se srečno vrnete domov, da poveste svojim, kako je bilo pri nas. Ostali boste v naših srcih, spominjali se vam bomo, in če bo le priložnost, bomo prišli k vam v Arilje. Dovolite še, da vam zaželim srečno vrnitev z željo, da se kmalu ponovno srečamo v Sloveniji.

Sekretar OK ZKS
Šmarje pri Jelšah
Milan Pugelj

Bili smo u bratskoj Sloveniji, bili smo sa vama, pričali smo, razgovarali kao što najbliži razgovaraju. Nosimo iz bratske Slovenije impresivne utiske, utiske pre svega o ljudima, o bliskim, srdačnim, dobrodušnim, velikim ljudima, koje smo sreli i nosimo utiske o lepoti naše Slovenije, o njenom privrednom i ekonomskom razvoju. Videli smo dosta toga, sve smo to zapamtili sa željom, da u narednom »Vozu bratstva i jedinstva«, kada naša braća iz Slovenije krenu k nama u Srbiju, bar malo toga i mi pokažemo. Želim, da to bude kao što je to bilo kod vas. Da li ćemo uspeti, vi ćete to reći.

Na kraju želim, da se zahvalim na toj silnoj pažnji prema nama, na toj prekrasnoj omladini, koja je s nama bila zajedno, koja isto tako misli i osjeća, kao što osjećaju oni, koji su već imali prilike, da se sretnu. Na našu sreću mi živimo u Titovoj Jugoslaviji, u miru i slobodi i naš zajednički zavet bit će, da mi i generacije, koje dolaze, dalje razvijamo to Titovo delo, da budemo još čvršći, još jedinstveniji, još složniji.

Hvala još jedan put na svemu.

Predsednik Skupštine občine Arilje Dragan Šaponjić ob odhodu iz Šmarja

Naši načrti

IZ LETNE KONFERENCE OK SZDL ŠMARJE PRI JELŠAH

V začetku junija je bila programska konferenca OK SZDL, kjer je bil sprejet akcijski načrt delovanja krajevnih in občinske konference SZDL v naši občini.

Razprava je dala poseben povdarek nadaljnjemu delovanju SZDL v smeri povečanja učinkovitosti in aktivnosti sekcij, ki pomenijo posebno obliko demokratizacije političnega življenja in prepreko zapiranj v ozke okvire organizacije. Nenehno si je treba prizadevati, da sekcije resnično oživijo in se v njih izrazi želja in volja občanov.

Na konferenci je bil dan poseben povdarek izboljšanju metod obveščanja delegatov in krepitevi vloge delegacij. Posebej so se prisotni zavzeli za večjo aktivnost pri izvajanju stabilizacijskih ukrepov in za aktivno sodelovanje pri naporih za množično sodelovanje ob sprejemanju srednjeročnih načrtov za naslednjih pet let.

Delegati so v razpravi zahtevali tudi večjo angažiranost pri uresničevanju vsebin usmerjenega izobraževanja, pri krepitevi našega sistema splošnega ljudskega odpora in družbene samozastite ter pri utrjevanju naše delegatskega sistema in samoupravljanja. Dogovorili so se

tudi, da je treba posvetiti posebno pozornost preobrazbi družbeno-ekonomskih odnosov na vasi in v kmetijstvu, da bi temu področju dali trdnjšo osnovo za blagovno proizvodnjo.

Glavna vsebina programov dela posameznih svetov in koordinacijskih odborov je:

1. Svet za družbeno-ekonomske odnose:
Spremljanje in ocenjevanje gospodarskih tokov s posebnim povdarkom na odpravljanju negativnih pojavov na tem področju.
2. Svet za družbeno-ekonomske odnose v kmetijstvu:
Problemske konference o kmetijsko-zemljiški politiki, o starostnem zavarovanju kmetov, preusmerjanju kmetij, kmečkem turizmu, izboljšanju izkoriščanja zemljišč ter o celotni kmetijski proizvodnji in prometu s kmetijskimi proizvodi.
3. Svet za družbeno-ekonomski položaj žena:
Razprave o družbeni prehrani, delovnem času, pokojninskem sistemu, razbremenjevanju oz. urejanju splošnega položaja žena.
4. Svet za vzgojo, izobraževanje, kulturo in telesno kulturo:
Zakon o usmerjenem izobraževanju, problemska konferenca o telesni kulturi in raz-

- voju kulturnih dejavnosti.
5. Svet za socialno politiko in zdravstvo: Svobodna menjava dela, kadrovska vprašanja, financiranje zdravstva ter problem onesnaževanja okolja in zraka.
 6. Svet za vprašanja organiziranosti SZDL: Uveljavljanje spremenljivih mandatov vaških odborov in družbenih svetov. Vpliv občanov na planiranje, na delo sekcij in poravnalnih ter potrošniških svetov. Povezava s skupščino občine in drugimi družbenopolitičnimi dejavniki.
 7. Koordinacijski odbor za ljudsko obrambo in DS: Zakon o SLO in DS, množično izobraževanje, obrambna kultura in osveščanje občanov.
 8. Svet za mednarodne odnose: Zagotovitev ustreznega informiranja občanov o aktualnih in temeljnih mednarodnih odnosih.
 9. Svet za varstvo okolja: Ugotavljanje in preprečevanje konkretnih pojavov onesnaževanja. Možni sodni in drugi postopki proti kršilec. Sprejetje odloka in reševanje problema odpadkov. Del komunalnega prispevka za čisto okolje. Vloga SIS za varstvo okolja in tesni stiki s šolami, kjer naj se razvija varstvena kultura.
 10. Koordinacijski odbor za kadrovska vprašanja: Uveljavljanje kadrovske politike v srednjeročnih planih, krepitev kadrovske službe in evidence, priprave na volitve, študentska politika in kadrovska načrtovanje.
 11. Svet za družbeno-politični sistem: Spremljanje sprememb ustave in drugih zakonov. Spremljanje uresničevanja delegatskega sistema, volilnega sistema in svobodne menjave dela. Ugotavljanje delovanja vaše samouprave in uveljavljanje družbenopolitičnih organizacij v političnem sistemu. Preobrazba uprave in pravosodja.
 12. Koordinacijski odbor za odnose med cerkvijo in samoupravno družbo: Ocenjevanje in spremljanje razmer v občini, izvajanja predpisov, izpolnjevanja občinskih odlokov, vprašanja kadrov in organizacija koordinacijskih odborov za odnose med cerkvijo in samoupravno družbo na ravni krajevne skupnosti.
 13. Svet za informiranje: Razvoj informativne dejavnosti v občini, zagotavljanje popolnega obveščanja občanov, spremljanje delovanja občinskih glasil. Naloge pri oblikovanju INDOK centra in informacijskih skupin pri krajevnih konferencah SZDL.
 14. Svet za razvijanje revolucionarnih tradicij: Spomeniško varstvo, prireditve z revolucionarno vsebino in vsklajevanje teh prireditve na ravni občine. Skrb za razvijanje revolucionarnih tradicij pri mladih.
 15. Koordinacijski odbor za družbenopolitično izobraževanje: Izobraževanje delegatov, novo izvoljenih predsednikov

- KK SZDL, mladine in zainteresiranih dejavnikov. Zagotavljanje, da se praktične izkušnje upoštevajo pri nadaljnjih akcijah družbenopolitičnega izobraževanja.
16. Koordinacijski odbor za načrtovanje družine: Vzgoja in izobraževanje odraslih za humanizacijo odnosov med spoloma, zakonske in predzakonske posvetovalnice, zdravstveno varstvo mladih, stanovanjski pogoji mladih družin, delovni pogoji žensk in svobodno odločanje o rojstvu otrok.
17. Koordinacijski odbor za družbene organizacije in društva: Kolektivno delo in organiziranost v društvih in družbenih organizacijah. Novoustanovljena društva in zagotavljanje uveljavljanja samoupravnih odnosov v njih.
18. Koordinacijski odbor za družbenopolitične aktivnosti pri pripravi planov: Spremljanje in usmerjanje srednjeročnega planiranja v občini in usklajevanje družbenopolitične aktivnosti dejavnikov planiranja. Usmerjanje te aktivnosti in zagotavljanje, da bodo plani vsebovali vse temeljne elemente

- razvoja. Ocenjevanje ustreznosti planiranja in dajanje pobud za doslednejšo uveljavitev samoupravnosti v planih.
19. Koordinacijski odbor za spremljanje družbeno-ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu: Okrepitev pomena in vloge hišnih svetov, dela strokovnih služb, delegatsko delovanje, planiranje za srednjeročno obdobje in izvajanje sistema ekonomskih stanarin. Družbeno-ekonomski odnosi v stanovanjskem gospodarstvu.
20. Koordinacijski odbor za proslave: Zaznamovanje in evidence važnejših dogodkov, obravnava predlogov za proslave in usklajevanje na ravni OK SZDL. Usklajevanje programov in izvajanje prireditvev.
21. Koordinacijski odbor za boj proti alkoholizmu in narkomaniji: Spremljanje in evidence pojavov v občini. Vključevanje DPO v organiziran boj proti pojavom. Zdravljenje alkoholikov in ustanavljanje klubov ozdravljenih alkoholikov.
22. Koordinacijski odbor za spremljanje in uresničevanje

- stabilizacijskega programa: Ugotavljanje učinka izvajanja stabilizacije in kakovosti programov. Spremljanje delovanja KO za boljše gospodarjenje in tedensko spremljanje stabilizacijskih prizadevanj v občini.
23. Svet za znanost: Delo raziskovalne skupnosti v občini. Kadrovska problematika v tej dejavnosti. Uresničevanje zakona in programov, inovacije in sodelovanje s sorodnimi organi. Informiranje in animiranje OZD za raziskovalno dejavnost.
24. Koordinacijski odbor za vprašanja naših delavcev na začasnem delu v tujini: Novoletni sestanki, srečanja po krajevnih skupnostih, povezava z društvi naših delavcev v tujini in analiza pogojev za zaposlovanje povratnikov.
25. Žirija za priznanja OF: Redno evidentiranje kandidatov, usklajevanje predlogov in organizacija podelitve priznanj. Vsebine programov svetov, koordinacijskih odborov in žirije smo močno skrajšali in podali le okvir dejavnosti. Posebna vrednost teh programov je v tem, da so akcijski in bogati po količini in kakovosti.

Ho - ruk! Ho - ruk! Ho - ruk!

Brigadirji na cesti Loka pri Žusmu — Sodna vas, ki povezuje šmarško in šentjursko občino

BRIGADIRSKI POZDRAV NA ZVEZNI MLADINSKI DELOVNI AKCIJI »KOZJANSKO '80«

Sedmo leto zapored oživlja Kozjansko v poletnih mesecih vzklike brigadirjev — mladine vseh narodov in narodnosti bratske Jugoslavije. Tudi letošnja akcija »Kozjansko 80«, ki se odvija od 7. junija do konca avgusta, bo s pridnimi rokami brigadirjev izgradila nove kilometre vodovodov, cest in drugih komunalnih objektov v občini Šmarje pri Jelšah in Šentjur pri Celju.

Življenje brigadirjev se odvija v dveh naseljih. Naselju »Jože Perčič« v Šentvidu pri Planini v šentjurski in v naselju Bistrica ob Sotli v šmarski občini. Skupno bo v treh izmenah ZMDA »Kozjansko 80« prijelo za lopate in krampe, tekalo s samokolnicami, vsklikalo in pelo preko 700 brigadirjev.

Priprave na letošnjo akcijo so se pričele že koncem preteklega leta, saj je akcija Kozjansko že tradicionalna oblika pomoči mladine Jugoslavije manj razvitemu Kozjanskemu.

V obeh občinah sta komunalni skupnosti pripravili predlog delovišč za letošnjo akcijo, interesne skupnosti s področja izobraževanja, kulture, telesne kulture, zdravstva pa programe interesnih dejavnosti brigadirjev za obe naselji. Izvršna sveta obeh občinskih skupščin sta poskrbela za ureditev naselij in vrsto manjših opravil, tako da je bilo do prihoda brigadirjev vse nared.

Skupščina akcije »Kozjansko 80« je na svoji 1. seji 30. maja 1980 sprejela program dela in finančni načrt ter samoupravni sporazum o letošnji akciji. Za

predsednika skupščine je bil izvoljen Mirko Čander iz šentjurske in za predsednika izvršnega odbora akcije Zvonko Murgelj iz šmarske občine. Komandant akcije »Kozjansko 80« je Marjan Širaj iz Cerknice, pomagata mu pa vodstva obeh naselij.

Svečani začetek akcije je bil 8. junija v naselju Bistrica ob Sotli pred šolo »Marije Broz«. Slavnostni govornik Ljubo Jasnič, izvršni sekretar v CK ZKS, je v svojem govoru posebej opomnil na besede tovariša Tita, ki je leta 1974 obiskal brigadirje na Kozjanskem in dejal: »Delajte dokler ne boste vsega postorili! Prej ne odidite!«

Te besede so velik motiv brigadirjem in krajanom, da čimprej premagajo težave manjrazvitosti in da območje Kozjanskega vse hitreje stopa v korak z razvitimi sredinami.

Mladinska delovna akcija ni samo delo, to je tudi velika manifestacija bratstva in enotnosti, največje pridobitve naše revolucije. Mladina izhaja iz akcij z novimi izkušnjami, novim znanjem, še več, ob delovnih uspehih se na akcijah gradi socialistično samoupravljanje, gradi neodvisna in socialistična Jugoslavija, skupnost enakopravnih in bratsko povezanih narodov in narodnosti.

Predsednik RK ZSMS Boris Baudek je na tej svečanosti s predajo brigadirskega prapora, simbola dela in življenja brigadirjev Kozjanskega, komandantu ZMDA »Kozjansko 80« Marjanu Širaju, otvoril akcijo.

V pozdravnem pismu predsedstvu SFRJ in CK ZKS so brigadirji dali zaobljubo, da bo njihovo delo vodila misel mladine Jugoslavije, da bo delo nadaljevala brez TITA med nami, ampak s TITOM v srcu.

Ze naslednji dan so se brigadirji I. izmene spoprijeli s ku-

biki na skupnem delovišču cesti Sodna vas — Loka pri Žusmu in z vodovodom v Bistrici ob Sotli ter Prevorju v šentjurski občini.

V prvi izmeni je vključenih preko 220 brigadirjev razdeljenih v 5 brigad. V Bistrici ob Sotli delajo brigadirji iz Bihača in Ljubljane — center, v Šentvidu pri Planini pa pionirji iz Maribora in mladina Prokuplja in Slovenj Gradca.

Že prvi rezultati kažejo, da bo na otvoritvi zadana obljuba izpolnjena, saj dnevno presegajo norme za 20 — 25 %.

Na akcijo so se pripravile tudi KS, tako da občani in mladina sodelujejo v brigadirskem delu in življenju, izdatno pomoč pa so ponudili tudi vojaški garnizije Maribor, ki se bodo vključevali z enodnevnimi udarnimi akcijami in drugimi oblikami sodelovanja z brigadirji.

Brigadirje so že po starem običaju prevzele v pokroviteljstvo delovne organizacije. Tako bodo letos pokrovitelji naselja v Bistrici ob Sotli: »Merx« Celje, TOZD Pekarna Rogaška Slatina, »GOKOP« Rogaška Slatina in »SLOVIN«, TOZD Vital Metinjce.

Tud letošnjo akcijo bodo obogatila domača in druga kulturna društva in skupine, ki bodo sodelovala v brigadirskem življenju ter vsi drugi, ki se vključujejo v program, ki so ga sprejeli brigadirji na svojem najvišjem samoupravnem organu — skupščini izmene. Na ta način se realizira misel, da je akcija velika šola mladine, šola samoupravljanja in oblika razvijanja in povezovanja narodov in narodnosti Jugoslavije.

Brigadirsko življenje je zaživelo. Naj ta prispevek zaključijo vabilo brigadirjev.

»Obiščite nas, sodelujte!«
Zvonko Murgelj

uri v naselju Bistrica ob Sotli (ta akcija ima poleg ostalih posebnosti tu to, da so brigadirji nastanjeni v dveh naseljih, Šentvid pri Planini in Bistrica ob Sotli, to je prav tako tudi v dveh občinah šmarski in šentjurski). Tudi tu ste nas presenetili, pokazali ste nam, kaj ste pridobili na kulturnem in umetniškem področju. Posebno smo ponosni na akcijski prapor, ki nam ga je izročil tov. Boris Baudek, predsednik RK ZSMS. Pod tem simbolom sedaj kopljemo vodovode in delamo ceste. Trudimo se, da bi s svojimi drobnimi opravili napravili veliko delo, v tej in ostalih dveh izmenah.

Sedaj ko je že konec prve polovice izmene, lahko trdimo, da smo del obveznosti že izpolnili, saj dnevno presegamo normo na delovišču za 20 — 25 %. Pa tudi popoldan ne sedimo prekrizanih rok. V prostem času predvsem pridobivamo znanje na raznih tečajih (PP, CPP, radio, sodniki, košarke in nogometa, plesni tečaj, marksistični krožki, foto krožek, politična šola E. Kardelj in ostala predavanja o športu, naših gorah, radioamaterst-

vo v praksi, itd.). Še posebno pa je veselo pri nas zvečer, ob tabornem ognju. Tudi s športom se ukvarjamo. Imeli smo že nekaj tekmovanj znotraj brigade, med brigadirji in kot naselje z zunanji gosti (Politična šola v Kumrovcu, Partizan Bistrica ob Sotli, mladinci OO ZSMS Bistrica ob Sotli itd.).

Taka športna in kulturna srečanja pa še niso vse, tu je še polno malenkosti zaradi katerih smo se in se bomo obračali na vas, domačine. Tudi kozarec hladne vode, ki ti ga z utrujeno kmečko roko ponudi domačin, je ena izmed oblik sodelovanja z nami. Prav je, da se vam z vztrajnim delom zahvalimo za vse tisto kar ste nam že ponudili. Hvala vam tudi za vsako dobro besedo, vprašanje, lepo željo, saj vemo, da smo res nekemu potrebni, da se ne trudimo le za kubike in metre temveč da živimo z vami in vi z nami.

Pridite še, skupno bomo močnejši, bogatejši in ni je težave, ki bi jo skupno ne premagali.

Za brigadirje iz Bistrice ob Sotli
Stopar Andreja

Štirinajsta na MDA »Bohinj 80«

Tisočim mladim po vsej naši domovini, ki sodelujejo na letošnjih mladinskih delovnih akcijah, se bodo konec meseca junija pridružili tudi mladi iz naše občine. MDB nosi ime po legendarni XIV. diviziji, po kateri se imenuje od leta 1979.

Mladi iz naše občine bodo letos sodelovali na republiški mladinski delovni akciji »Bohinj 80«, ki se je pričela 7. junija. V prvi izmeni sodelujeta dve MDB, v ostalih treh pa po tri. Na akciji bo sodelovalo 11 brigad, v vsaki bo približno 40 brigadirjev. MDB XIV. divizija bo sodelovala v II. izmeni omenjene akcije, ki se prične 29. junija in bo trajala do 19. julija. V tej izmeni bosta poleg mladih iz naše občine sodelovali še brigadi Občinske konference ZSMS Ljubljana Center in Medobčinskega sveta ZSMS gorenjske regije. Naselje MDA bo v Mladinskem domu v Bohinju, kjer bodo potekale tudi vse ostale aktivnosti. Program del obsega izkop kanala, montažo cevi ter zasip kanala pri izgradnji kanalizacijskega omrežja za bodoči Izobraževalni center ZSMS. Planirano je, da bodo brigadirji na akciji opravili 61680 učinkovitih ur.

Mladinska delovna brigada XIV. divizije bo štela približno 50 mladink in mladincev, med katerimi bo 5 mladincev iz poobratene občine Arilje iz SR Srbije, s katero mladi iz naše občine sodelujemo predvsem na področju mladinskega prostovoljnega dela.

Glede na uspehe, ki jih je MDB XIV. divizija dosegla v preteklih letih, predvsem pa na lanske letošni ZMDA Posočje 79, smo vodstvo brigade zaupali Milki DOBRAVC iz Podsrede, pokroviteljstvo nad brigado pa je prevzela Steklarna »Boris Kidrič« iz Rogaške Slatine.

Da pa ne bi naša brigada šla na Bohinj nepripravljena, smo v soboto 21. junija organizirali lokalno delovno akcijo v KS Stojno selo. Akcije se je udeležilo 26 brigadirjev in 20 domačinov. Po oceni predstavnikov KS Stojno selo, je akcija dobro uspela, saj so bila vsa planirana dela opravljena. Brigadirji in domačini so delali na dveh deloviščih: popravilo dveh lokalnih cest in izkop ter betoniranje temeljev za mrliško vežico.

Brigadi in njenemu vodstvu želimo veliko delovnih uspehov.

Slavko Javorič

Obrambne priprave

TEKMOVALE SO EKIPE PRVE MEDICINSKE POMOČI CZ

Zadnji dan v mesecu maju je bilo v prostorih osnovne šole v Šmarju pri Jelšah tekmovanje ekip prve medicinske pomoči v civilni zaščiti. Udeležilo se ga je 19 ekip iz 12 krajevnih skupnosti in ene organizacije združenega dela.

Najboljša je bila ekipa z Domačke gore, druga je bila ekipa iz Podsrede in tretja iz Rogatca.

Ekipa, ki je osvojila prvo mesto se je udeležila republiškega tekmovanja.

M. K.

Tu smo, vaši smo!

Nekako tako bi lahko pričela sestavek o brigadirjih, ki vsako leto z junijem pričnejo prostovoljno delo na mladinskih delovnih akcijah.

Tudi letos smo prišli k vam. Tukaj, na akciji »Kozjansko 80« nas je pet brigad iz cele Jugoslavije. Prišli smo iz Prokuplja,

Ljubljane-Center, Bihača, Slovenj Gradca in Maribora.

Prišli smo že v soboto 7. 6. 1980. Lepo ste nas sprejeli v obeh naseljih. Vaše kratke in tople pozdravne prireditve so bile takoj po prihodu v naselju, čeprav je bilo uradno odpiranje smene šele v nedeljo 8. 6. ob 10.

Kultura in šolstvo

OSMOŠOLCI SO SE POSLOVILI

Na osnovni šoli je v maju in prvi polovici junija potekalo zelo intenzivno delo za učence in učitelje. Ta povečana dejavnost se je odražala posebno pri učencih osmih razredov. Učenci so utrjevali znanje, ki ga bodo potrebovali za nadaljnje šolanje in si prizadevali, da dosežejo čim lepši uspeh. Osemletno vzgojno-izobraževalno delo na šoli se tako najbolj odraža na osmošolcih. Načrtno in sistematično delo, ki je potekalo skozi vsa leta šolanja, dozori v osmem razredu. Zato dosežejo največ uspehov na občinskih, regijskih in republiških tekmovanjih ravno osmošolci.

Na osnovi doseženega znanja in uspehov si tudi osmošolci izbirajo nadaljnjo življenjsko pot. Ta je določena z izbiro poklica, ki je navadno vsklajevanje osebne želje, zanja in družbene potrebe.

Vpis v srednje šole je pokazal, da so upi in želje mnogih naših učencev in učenk ostali

neizpolnjeni. To se je zgodilo predvsem zaradi tega, ker so učenci pri vpisu premalo upoštevali družbene potrebe in možnosti zaposlitve v občini in regiji. Kadrovske potrebe OZD v občini Šmarje p. J. lahko razberemo iz razpisov kadrovskih štipendij in učnih mest: Za poklice v dve do triletno šolo je 160, s štiriletno šolo 32 učnih, oziroma delovnih mest.

Posebno velik interes učencev je bil izražen za učna mesta prodajalcev in prodajalk v občini in regiji. Zato ni dobilo učnih mest precej učencev za ta profil. Po drugi strani pa so ostale štipendije za poklice v konfekciji, steklarstvu in pleskarstvu. Štipendije za te poklice potem prevzamejo učenci iz sosednjih republik.

V srednje šole se je od 448 osmošolcev v naši občini vpisalo več kot polovica. Zaradi prevelikega navala je bilo zato odklonjenih okoli 100 učencev na področju celjske regije. Odklonjeni so bili na ped. gimn., ekon. sred. šoli in med. sred. šoli. Na uspešen vpis je seveda najbolj

vplival učni uspeh.

Pri vključevanju v poklice so izrazit problem učenke. To je predvsem iz razloga, ker se dekleta preveč vključujejo v poklice, ki so že zelo zasedeni (frizerke, prodajalke, administrativno-ekonomski poklici, medicinski in pedagoški). Rešitev tega problema bo samo v tem, da se bodo začela dekleta odločati za poklice, ki jih premanjkuje in ki veljajo za »moške« poklice.

Na osnovi prikazanih dejstev lahko povzamemo naslednje:

Potrebe združenega dela so u-

smerjene predvsem na poklice z dvo do triletno poklicno šolo, otorci pa se vključujejo predvsem v usmerjene štirletne šole. Čeprav je veliko osmošolcev, potrebe po določenih poklicih v naši občini ne pokrivamo. Opažamo, da se veliko število osmošolcev kadrovske veže na del. org. v sosednjih občinah. Izhod iz vseh teh nasprotij bo mogoč samo v doslednem upoštevanju potreb združenega dela pri izbiri poklica.

A. Jurjevec, K. Šmigoc

V NIŠU SMO SE POBRATILI Z OSNOVNIMI ŠOLAMI — PREDSTAVNIKI REPUBLIK IN POKRAJIN

»Halo, je tam osnovna šola Marija Broz, Bistrica ob Sotli? Tu direktor osnovne šole Branko Miljković iz Niše. Je pri telefonu Jože Poljšak? V redu, Jože. Poslušaj! Naša šola že od leta 1977 sodeluje s kumrovske. Seznanili smo se na zveznem tekmovanju v Kumrovcu, kjer smo bili na temo: TITO — REVOLUCIJA — MIR — mi prvi. Že takrat smo se dogovorili, da bomo medsebojno sodelovanje razširili tako, da se bomo povezali in pobratili s po eno šolo iz vsake republike in pokrajine. Iz Slovenije ste to vi. Slovesnost bo 12. januarja 1980 na Dan naše šole v Nišu. Kakor si slišal, te zato kar že sedaj tikam. Sporoči mi ali sprejmete našo ponudbo in ali boste prišli.«

Izbirna in mikavna zamisel o pobratenju in potovanju v Niš je kljub vsemu rodila ravnatelj in učiteljem precej pomislekov, čeprav je predlagatelj rekel, naj ne bo naša skrb prevoz in stroški bivanja pri njih. Mislili smo na tvegano zimsko dolgo vožnjo z avtobusom na program, darila, udeležbo...

Vremenska poročila, ki so prihajali iz Srbije tiste dni, so govorila o hudem sneženju, zametih, ostrem mrazu in zaprtih cestah. Vedeli smo, da je odgovornost do otrok in njihovih staršev velika. Čutili smo tudi, da bi bili gostitelji užaljeni, če ne bi šli. Tvegali smo.

V četrtek, 10. januarja pozno popoldne je iz nizkih temno sivih oblakov močno snežilo, ko smo se odpravili izpred naše lepe nove šole. V Kumrovcu so drugo polovico avtobusa zasedli njihovi učitelji in otroci. Že po nekaj kilometrih snežne poti mimo Titove rojstne hiše, Mihanovičevega spomenika v Zelenjaku in Augustinčičeve galerije v Klančicu, so se vedno pogostejše prepletale besede z leve in desne — slovenske in hrvaške. Že pred Zagrebom se je razlegala ubrana pesem vseh potnikov. Smeh iz mladih in nekoliko starejših grl je ledenim rožam na okenskih steklih avtobusa dajal poseben lesk. Izkušen in previden Slavnikov šofer iz Kopra pa je mirno rezal noč, mučil s plesom snežink in premagoval kilometre in kilometre vse tja do jutra, ko nas je varno pripeljal v bratsko mesto. Prvi je izstopil vodič, ki so ga že prejšnji dan poslali v Koper, da bi nam kazal pot. Odhittel je k telefonu buditi direktorja šole in mu naznanil naš prezgodnji prihod. Ni minilo

dolgo, ko so nas prišli pozdravit: pobudnik pobratenja, tajnik šole in mentorica PO ter se z nami odpeljali na kraj dogajanja. Ledeno mrzlo jutro v velikem mestu se je kmalu spremenilo v lep, sončen dan, ko smo se zbrali pred šolo za uvodni pozdrav. Slovesnost je bila kar zunaj na zglaženem in bleščečem ledu. Z žic nad igniščem so nas pozdravljale zastavice, za grbi republik gostujočih pionirskih odredov so ponosno stali predsedniki PO:

- Slovenija — osnovna šola Marija Broz, Bistrica ob Sotli
- Hrvatska — osnovna šola Maršal Tito, Kumrovec
- Crna gora — osnovna šola Orjenski bataljon iz Bijele
- Bosna in Hercegovina — osnovna šola Zdravko Čelar iz Dervente
- Makedonija — osnovna šola Krste Misirković iz Djevdjelije
- Kosovo — osnovna šola Tetih Čanga
- Vojvodina — osnovna šola Moše Pijade
- Srbija — osnovna šola Branko Miljković Niš.

»Jugoslavija v malem« je ubrano odpela skupno himno, sledila raportu pionirjev niške šole, predstavniki njihovega garnizona ter drugim uvodnim svečanostim, katerih geslo je bilo izpisano nad nami: »Da nam bratstvo i jedinstvo večno traje.«

Dopoldne smo si ogledali prostrane prostore ogromne tovarne Elektronske industrije. V njej so zaposleni tisoči prebivalcev Niše. Tovarna in mlado novo mesto rasteta skupaj. Tako složno pomaga Elektronska industrija šoli gostiteljici, ki je skupaj s turistično agencijo pokrovitelj srečanja. Popoldne smo bili že precej izmučeni od neprepane noči in dolge hoje, a nam je brems utrujenosti odpadlo ob ogledu znamenite Čelekule z vzdanimi lobanjami srbskih upornikov in ob ogledu nemškega taborišča na »Crvenom krstu«. — Kot da je izbrisanih 35, 36, 37, 38 povojnih let, tako smo se počutili v temnih vlažnih betonskih prostorih ob pretresljivih slikah in izdelkih jetnikov ter ob poslušanju doživljene razlage vodnice. Pred celicami smrti in tramovi, na katere so nemški krvniki obešali srbske rodoljube, smo podoživljali strahote strašnih vojnih dni. Zato smo toliko globlje zadihali na dvorišču in ob odhodu iza bodičaste visoke ograje, za katero je bilo nekoč toliko gorja. Še tisti večer pa smo se večkrat, kljub zaspanosti in utrujenosti, nasmejali gledališki predstavi.

Po dobro prespani noči je bilo v soboto nekoliko lažje. Dopol-

Mateja Strašek 8. r. OŠ Šmarje: Prizadevna mladinka, zelo uspešna učenka in dobitnica zlatega Vegovega priznanja na republiškem tekmovanju mladih matematikov. (Foto: Šmigoc)

ne smo se skupaj z njihovim kolektivom zbrali na svečani seji. Predstavniki so nas seznanili z delom, napori in uspehi. Predstavili so nam očeta in mater pesnika, katerega ime nosi njihova šola. In končno, sprejeli so tudi naša darila — delo otrok. Ob zasaditvi dreves pobratenja, se je le-to še bolj poglobilo in vtisnilo v življenje. Položili smo tudi venec ob vznožje kipa Branika Miljkovića.

S polurno zamudo se je v veliki dvorani doma JLA začela skupna prireditev gostov in domačinov. Petje, plesi, ritmika, recitali in prizori iz vse Jugoslavije so bili prava paša za oči in ušesa.

Točka za točko so se nizale ena lepša od druge vse tja do 14. ure in še čez. Naša dva v narodni noši sta govorila o Titu, godbeniki pa so igrali narodne in partizanske. Navdušeno so jim ploskali... Dobili smo v

rdeče usnje vezene plakete in zastave pobratenja. Naš ravnatelj se jim je iskreno zahvalil za prisrčno gostljivost in ko je govoril o Slovencih, ki so jih Srbi tako lepo med vojno sprejeli, je v dvorani vse vzvalovilo od navdušenja in ploskanja dolgo ni bilo konca.

Geslo srečanja: »Da nam bratstvo i jedinstvo večno traje« je bilo tiste dni vsem prisotno. Utrdilo se je še bolj na poslovnih večerji in se bo nadaljevalo še naprej. »V maju se pripeljemo s posebnim vlakom, ki bo sprejemal pionirje od Djevdjelije navzgor. Ustavili se bomo v Jasenovcu in še katerem pomembnem kraju. Vi Kumrovčani pa nam pokosite livade ob Sotli. Takrat se bomo spet videli. Srečno potujte in prenesite svojim kolektivom in staršem naše iskrene pozdrave in dobre želje.«

Osnovna šola Marija Broz Bistrica ob Sotli

AMATERSKO GLEDALIŠKO DELO V ŠMARJU

V okviru šmarskega »Kulturnega društva Anton Aškerc« deluje gledališka skupina, ki pa je lahko pričela z delom, ko je bil zgrajen kulturni dom in s tem dani pogoji za normalno delo. V dveh letih sta bili pripravljene dve daljši gledališki predstavi. Prvo, Kreftove Celjske grofe, je pripravila skupina starejših igralcev, ki so pred leti, ko je bila še uporabna stara dvorana, delali izredno aktivno in uprizorili vrsto dramskih tekstov.

Drugo predstavo pa je pripravila skupina mladih igralcev, ki je začela svojo pot kot recitatorska skupina »Samorastniki«. Z recitali Mrtva zemlja, Aj, ta lepa krčmarica in Srednjeveške balade so navdušili gledalce, ki sicer nimajo preveč radi poezije. Z Mrtvo zemljo so sodelovali na medobčinski reviji Naša beseda v SLG v Celju.

Novi oder v kulturnem domu pa je ponudil nove možnosti v iskanju gledališkega izraza, ki naj bo primeren času, v katerem živimo. Kaj naj izbere skupina, ki se še z igro ni sprijela, je

bilo vprašanje, ki se je postavilo na začetku. Odločili so se za komedijo Toneta Partljiča »O ne, ščuke pa ne«. Čeprav sta tekst in delo na videz lahko, pa je vseeno prepleteno z mnogimi zankami, katere so uspešno rešili. Delo je pri občinstvu doživel izreden uspeh, kar je bilo tudi za igralce in ostale sodelavce veliko zadovoljenje in vzpodbuda za nadaljnje delo. Ker terja priprava in študij dramskega teksta veliko prostega časa, nastajajo težave pri rednih vajah. S takimi problemi se je srečevala tudi šmarska skupina in jih končno le rešila. Z delom so gostovali tudi na medobčinski reviji gledaliških skupin celjske regije in tudi tam, tako pri gledalcih kot pri kritiki naleteli na navdušenje.

Kaj nam povesta predstavi šmarske amaterske skupine? Da občinstvo veliko raje gleda domače igralce kot katero koli drugo gledališče. Predstave so bile vedno polne, zato je naloga skupine, da tudi v prihodnji sezoni ne pusti občinstva na cedilu. Ker pa so začetne težave že premagane, bo verjetno malo laže prijeti za novo delo.

Jože Čakš

»O ne, ščuke pa ne«, mlada igralska družina in režiser Jože Čakš, pa ja!

SISTEM TEKMOVANJA ŠSD V OBČINI ŠMARJE PRI JELŠAH

Aktiv učiteljev telesne vzgoje in Občinska zveza za telesno kulturo Šmarje pri Jelšah že dalj časa vodita občinska tekmovanja ŠSD. Tekmovanja potekajo v dveh skupinah in sicer sever ter jug. To velja za tiste panoge, kjer se tekmovanja lahko zavlečejo predolgo. Panoge, kot so kros, atletika, strlejanje in podobno, pa se organizirajo turnirsko.

V letošnjem šolskem letu bomo izvedli naslednja tekmovanja:

- košarka 1. prioriteta
- atletika 1. prioriteta
- kros
- gimnastika
- streljanje
- namizni tenis
- rokomet
- nogomet
- smučanje
- atletika — zimski del

liga sistem

2 x

jesenski in spomladanski

turnir

skupine, finale

Tekmovanja potekajo v dveh skupinah, ločeno po spolu. Skorajda v vseh panogah imamo tudi tekmovanja za mlajše kategorije, to je za učence 5. in 6. razredov. To je zelo pomembno, kajti le tako bomo lahko dvignili kvaliteto na še višjo raven.

Jaka Rihtarič

Steklina se nam nevarno približuje

sprejete odredbe dosledno izvajali.

Veterinarski inšpektor:
mgr. Peterlin Jernej

Na območju občine Slovenske Konjice, ki meji neposredno na občino Šmarje pri Jelšah, je bil ugotovljen prvi primer stekline pri lisici. S tem je območje občine Šmarje pri Jelšah neposredno ogroženo s steklino.

Zaradi tega je Izvršni svet Skupščine občine Šmarje pri Jelšah sprejel ustrezno odredbo.

S steklino se okuži tudi človek, če ga ugrizne stekla žival. Obolenje je možno preprečiti le, če se okuženi osebi nudi pravočasna in učinkovita pomoč. Brez tega se ta bolezen konča vedno s smrtjo.

Zaradi narave bolezni je treba ukrepati, da ne bi prišel človek v stik s steklo živaljo. Izvor stekline so divje mesojede živali (lisica, jazbec). Prenašalci na človeka pa so predvsem psi in mačke.

Pripominjamo, da je varstvo občanov pred nalezljivimi boleznimi sestavni del samozaščitnih nalog tudi v krajevnih skupnostih, zato je prav, da sveti skupščine krajevnih skupnosti obravnavajo to problematiko in poskrbijo, da se bodo ukrepi iz

Zelo važno

Na podlagi 4. točke 1. člena zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi, ki ogrožajo vso državo (Uradni list SFRJ, št. 43/76) ter 37. in 38. člena zakona o varstvu živali pred kužnimi boleznimi (Uradni list SRS, št. 18/77 in 2/78) ter prvega odstavka 9. točke odredbe o ukrepih za preprečevanje, zatiranje in izkoreninjenje stekline (Uradni list SRS, št. 25/78) in 240. člena statuta občine Šmarje pri Jelšah (Uradni list SRS, št. 5/75, 10/75 in 3/78) je Izvršni svet skupščine občine Šmarje pri Jelšah na seji dne 18. junija 1980 sprejel

ODREDBO

o ukrepih za preprečevanje stekline v občini Šmarje pri Jelšah

1. člen

Območje občine Šmarje pri Jelšah severno od regionalne ceste Grobelno — Podplat — Pečica se proglašajo za neposredno ogroženo s steklino.

2. člen

Da bi se preprečila steklina, se na neposredno ogroženem območju sprejmejo naslednji ukrepi:

1. Odreja se kontumac (prepoved se prosto gibanje) psov in mačk ter prepoved lov s psi.
2. V času kontumaca morajo biti psi privezani ali zaprti, kadar pa so zunaj bivališča, morajo biti na vrvcu in z nagobčnikom. Mačke morajo biti v času kontumaca zaprte.
3. Obvezno je zaščitno cepljenje proti steklini vseh psov, ki so dopolnili 4 mesece starosti in

do sedaj niso bili zaščitno cepljeni.

4. Zaščitno cepljenje psov proti steklino opravijo delavci Veterinarskega zavoda Šmarje pri Jelšah.
5. Na neposredno ogroženem območju je treba pokončati:
 - neregistrirane in necepljene pse
 - potepuške pse in mačke
 - vse pse in mačke, katerih posestniki se ne držijo predpisane kontumace.
6. Odredi se pokončavanje zveri in pižmovk.
7. Pokončavanje zveri, pižmovk, psov in mačk so dolžni izvršiti Veterinarsko-higienska služba in lovske organizacije.

3. člen

Trupla pokončanih zveri in pižmovk morajo člani lovske organizacije takoj zapakirati v nepropustno vrečo in jo z označbo kraja in dneva odstrela oziroma najdbe takoj poslati najbližnji veterinarski organizaciji.

Veterinarska organizacija preiskrbi laboratorijski pregled možganov take živali, veterinarsko-higienska služba pa za neškodljivo odstranitev trupla.

V izjemnih primerih, ko je zaradi velike oddaljenosti ali nedostopnega zemljišča prevoz trupla poginjen ali ubite divjadi iz 1. odstavka tega člena težaven, se sme truplo zakopati na kraju odstrela ali najdbe. Jama mora biti tako globoka, da je truplo pokrito z najmanj meter visoko plastjo zemlje ali kamena.

4. člen

Prepovedano je odirati trupla zveri in pižmovk in jemati lovske trofeje te divjadi.

5. člen

Lovska organizacija mora prijaviti občinskemu organu veterinarske inšpekcije odstrel druge divjadi, ki se je vedla nenavadno in ravnati s truplom v smislu 3. člena te odredbe.

6. člen

Nadzorstvo nad izvajanjem te odredbe opravlja občinski organ veterinarske inšpekcije.

7. člen

Po Zakonu o varstvu živali pred kužnimi boleznimi se v primeru prekrška te odredbe kaznujejo organizacije združenega dela ali druga pravna oseba z denarno kaznijo 10.000,- do 20.000,- din.

Z denarno kaznijo od 500,- do 10.000,- se po 65. členu kaznuje za prekršek posameznik, ki stori dejanje iz citiranega zakona.

8. člen

Ta odredba začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu SRS.

Številka: 322-6/80-2

Šmarje pri Jelšah, 18. junija 1980

Predsednik IS SO
Šmarje pri Jelšah
Franc Mlaker

Življenje življenja

Ata Kampuš, kam ste skrili svojih sto?

Človek je poln posebnega spoštovanja, ko se pripravlja na srečanje s stoletnikom. V današnjem nezadržnem življenjskem utripu, ko ne utegnemo in nočemo za hip ustaviti ritma časa in uživati številne dobrine, ki nam jih ponuja naš vsakdan, je dočakati sto let, prava redkost.

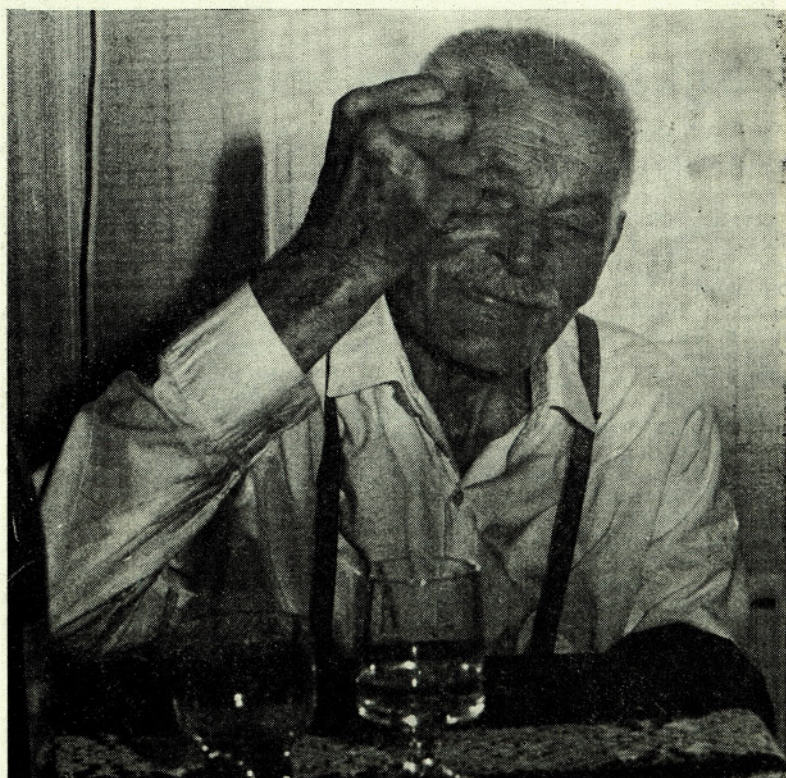
In vendar je med nami na Bobovem pri Šmarju Anton KAMPUŠ, ki se je rodil pred več kot sto leti — 9. junija 1880. leta.

Rodil se je v družini, kjer je bilo šest otrok, štiri dekleta in dva fanta. Poročil se je leta 1908 z Ano Sket iz Mestinja, nečaki-

njo pisca »Miklove Zale«. Sam pravi, da je imel zelo lepo, za tiste čase bogato ohcet. Ko so svatje prišli z nevesto iz Mestinja na Bobovo peš, jim je igrala godba na pihala.

Tudi Antonu in Ani se je rodilo šest otrok, štirje fantje in dve dekleti, šest otrok pa ima tudi njun najstarejši 69-letni sin Anton. Zena Ana je umrla, ko je bila stara 72 let, pred enaindvajsetimi leti.

Iz svojih mladih let se naš najstarejši občan najbolj spominja časov, ko je gradil novo hišo, kopal vodnjak in bil na fronti v prvi svetovni vojni v Tolminu

Korenina pa taka...
»Sem še tako močan, da bi vse premetal«

in na Mrzlem vrhu. Takrat je tudi dobil tifus, sicer pa ni bil nikoli bolj hudo bolan. Zadnja leta ga včasih muči prehlad, pa ga z domačimi zdravili hitro prežene.

Anton Kampuš se spominja tudi let, ko je hodil v osnovno šolo v Šmarje. »Bili so to težki časi. Pšenico je oče vsako leto prodal, da je lahko poravnal davke, mi pa smo jedli samo

koruzno pogačo. Večkrat pa smo bili tako lačni, da smo pojedli sadje s pečlji vred.« Povedal je tudi, da sta mu od učiteljev ostala v spominu Debelak in Ferlinc.

Na vprašanje, kako zdaj, v tej častitljivi starosti preživi dan, je dejal: »Zjutraj vstanem ob sedmih, pojem pol litra mleka, v katerega nadrobim malo kruha, nato pa pletem koše, ko-

šare, sekam veje, brusim škarje. Pa tudi kakšne grablje še popravim. Ležati pa grem, ko je še svetlo.« Čez dan zaužije še kakšno juhico in doma pripravljen kruh. Pa kozarček ali dva domačega, ki ga še vedno sam pridelal, tudi dobro dene. Posebej je poudaril, da je pri hrani in pijanci zelo pazljiv. Zanesel se samo na tisto, kar je res domače, naravno. Sedaj malo pogreša

česen, ki ga rad poje vsak dan eno glavo. Kadil ni nikoli, tu pa tam je prižgal kakšno cigaro. Še vedno pa zelo rad zapoje, pa tudi zavriska še tako glasno, kot takrat, ko je hodil k dekletom pod okna.

Tak korenjak je torej naš stoletni očanec Anton Kampuš. Še vedno pri močeh in poln veselja. Zato, na svidenje danes le-to!

»... Danes pa, to si dobro zapomnite, živite v sreči in blagostanju.«

» Ja, ja, pri osemdesetih je še lepo ljubiti.«

Bogata pot našega človeka

**AVGUST ANDERLUH —
SEDEMDSESTLETNIK**

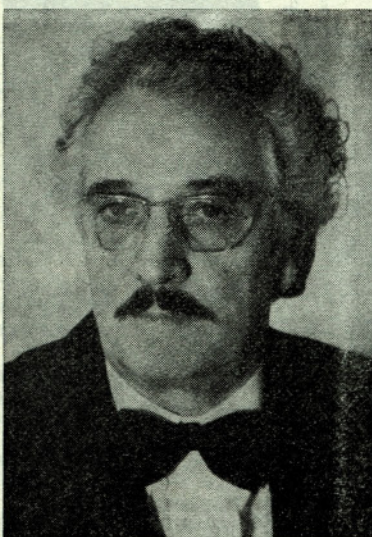
Avgust Anderluh iz Šmarja pri Jelšah se je rodil 5. junija 1910. leta v Bolzanu v Italiji. Tu je bil namreč zaposlen njegov oče, ki pa je bil doma v Šmarju pri Jelšah. Ko se je začela prva svetovna vojna, je odšel z mamo in stro k starim staršem v Šmarje, kjer je hodil v osnovno šolo. Nato je šel v trgovsko šolo, ker pa je bila njegova mama šivilja, se je učil tudi za krojača. Oče je umrl, ko mu je bilo šestnajst let. Oba otroka sta bila še brez poklica, preživljali pa so se s tem, ker je imela mati trafiko. Avgust je šel prostovoljno v vojaško šolo v Cuprijo, nato pa še v Ljubljano in bil vsega skupaj štiri leta in pol v vojski že v stari Jugoslaviji. Vendar s tem ni bil zadovoljen in se je vrnil v Šmarje. Zaposlil se je na davčni upravi. V Šmarju je spoznal tudi svojo ženo Amalijo, ko je prišla obiskat sorodnika. Po poroki, bilo je to leta 1933, je odšel z ženo v Beograd, kjer je

ona delala kot zobotehničnica in tu so tudi začetki njegovega poznejšega poklica. Žena je nato končala dentistično šolo v Ljubljani in postala zobozdravnica.

Pred začetkom druge svetovne vojne, je Avgust Anderluh živel v Črnomlju, v domačem kraju svoje žene, ki je imela tam zobno ordinacijo. Takoj po vdoru sovražnika je odšel v svojo edinico v Maribor, vendar se je po razpadu starojugoslovanske vojske, mimo nevarnih nemških postojank, na njemu svojevrsten način, vrnil v Šmarje, od tu pa v Črnomelj.

Sem mu je kurir iz Rogaske Slatine prinesel novico, ki jo je sprejel z neizmerno bolečino. Njegova mama in sestra sta bili ustreljeni kot talki.

Avgust Anderluh je odšel v belokranjski bataljon. Nato je bil tudi v partizanskih enotah na Notranjskem, pa v VII. korpusu, Suhi krajini. Žena pa je delala v zobni ordinaciji za borce NOV in POS. Tu so se zdravili najvišji predstavniki naše oblasti: Boris Kidrič, Josip Vidmar,

Stane Rozman. Zaradi nujnih zobotehničnih del se je v ordinacijo vrnil tudi sam.

Med vojno je sodeloval še v kulturni skupini, kjer sta nastala tudi oba njegova otroka, Monika in Janez. Tako je sodeloval s poklicnimi igralci Lojzeto Potokarjem, Francetom Presetnikom, Emo Starčevom, Stane-

tom Česnikom, Jožetom Tiranom, Vladošo Simičičem, Bogdanom Stritarjevo, Nado Vidmarjevo.

Na dan osvoboditve našega glavnega mesta, 9. maja 1945. leta, sta bila v Ljubljani tudi Avgust in njegova žena s svojim zobotehničkim laboratorijem, ki je zametek sedanje poliklinike. Žena je delala v ordinaciji, on pa je šel v dentistično šolo in jo uspešno končal. Nato sta oba prišla v Šmarje, kjer sta najprej delala doma, leta 1948 pa so ustanovili zobno in zdravstveno ambulanto. V zdravstveni ordinaciji je delal dr. Viktor Lorger. Nekaj časa so opravljali zobotehniko tudi za sosednje občine, zaradi težav, ki so v zvezi s tem nastajale, pa so to opustili. Zgodilo se je namreč, da je nekdo iz Slovenske Bistrice dobil mostiček, ki je bil za nekoga iz šmarske občine in podobno.

Avgust Anderluh je leta 1947 postal prvi predsednik takratne občine Šmarje pri Jelšah in je to funkcijo uspešno opravljal 11 let, do združitve treh občin. Aktivno pa je delal in bil tudi

večkrat predsednik v drugih družbenopolitičnih organizacijah.

Avgust Anderluh je dobitnik številnih odlikovanj, priznanj, diplom. Sam je našel le naslednje: medalja za hrabrost, medalja za vojne vrline, red zaslug za narod, red s srebrnimi meči za vojne zasluge in več drugih odlikovanj, tudi od društev. Prejel pa je tudi zlato odličje za delo na kulturnem področju. Temu delu sta z ženo posvetila velik del svojega življenja. Se vedno so v šmarju sveži spomini na nepozabno uprizoritev »Mik-

love Zale« na prostem, ob otvoritvi novega Doma kulture, ki pa je tudi tesno povezan z Anderluhovo družino, saj je njegov projektant njun sin Janez, dipl. ing. arh. Nazadnje pa sta ponovno uspešno nastopila v »Celjskih grofih«.

Ko končujem zapis o Avgustu Anderluhu, se zavedam, da sem o njem povedala veliko pre malo. Vem pa tudi, da bom o njem lahko še pisala, saj se še želimo srečevati na družbenopolitičnem in kulturnem področju. Se mnogo srečnih, zadovoljnih in zdravih let, tov. Anderluh!

Mimica Kidrič

Lani smo pričeli - letos nadaljujemo

Priprave na NNP 80-81

Mnenja in stališča

ZAKAJ V VEČERNO ŠOLO?

Vedno pogosteje slišimo kritike in opozorila: »Preveč se ljudje iz proizvodnje dodatno šolajo in usposabljaajo za poklice v neproizvodnji. Velika večina, ki se odloči za dodatno izobraževanje teži k administrativnemu delu. Delo v neposredni proizvodnji se siromaši.«

Kako te tokove ustaviti, preprečiti in speljati v željene smeri? To je vprašanje, ki si ga pogosto zastavljamo.

Kakor je že v navadi, na ta vprašanja odgovarjamo s pridobljenimi izkušnjami, ki v marsičem potrjujejo bojzani in dvome. Doselej nam tega problema še ni uspelo odpraviti.

Pogosto dobra frizerka ali prodajalka postane slaba bančna uslužbenka, dober stavec postane veliko slabši pisar. Le redko se ob vseh teh resnicah opozori na pravo stanje, ki je v glavnem v neposredni zvezi s politiko nagrajevanja po delu. Prevladuje mnenje, da smo na področju nagrajevanja po delu storili že mnogo, čeprav obstojajo prav na tem področju še velike vrzeli.

Morali bi se zamisliti nad podatki, da je vse večji pritisk na šole, ki vzgajajo kadre za delovna mesta v administrativnih službah, da je odhajanje kadrov iz proizvodnje v te službe vse močnejše, da je primanjkljaj kadrov pri opravljanju težkih del in nalog v proizvodnji vse močnejši itd. in tudi nekaj ukreniti.

Dalje kot do razmišljanja običajno ne pride, posledica pa so iz dneva v dan občutnejše. Zavoljo njih nastajajo prave »revolucije« v kadrovski strukturi, v strukturi dela, v razvojnih programih, planih itd. Zavoljo tega tudi postaja pravilo, da naprimer bančna uslužbenka dobiva višje osebne dohodke za slabše delo kot ga je dobivala prej kot dobra šivilja. Tako tudi sama družba spreminja svojo naravo in oblike in postaja družba, ki bolje vrednoti pisarniško kot proizvodno delo, to je: tisto delo, ki ustvarja novo vrednost in omogoča ekonomsko in družbeno reprodukcijo.

In kaj storiti? Kimati tistim, ki zatrjujejo, da je preveč do-

polnilnega izobraževanja, medtem ko v sebi mislijo, kako bi to usposabljanje omogočili. Pritrjevati tistim, ki dodajajo, da je preveč birokracije in pri tem mislijo, da je temu krivo prav to dopolnilno izobraževanje. Tega nam zares ni treba. Nasprotno, dobro je, da ljudje težijo k dodatnemu usposabljanju, ki je zelo naporno in pogosto zahteva mnogo odpovedovanja in truda.

Stališče ZKJ, da moramo ustvarjati razmere za stalno usposabljanje ob delu, je zapisano z zlatimi črkami in naj se dosledno tudi izvaja. Znanja nikoli ne bo preveč glede na novo tehnologijo in delovne zahteve. Sleherno omejevanje te pobude bi bilo negativno. Edino, kar bi morali še storiti je, zaježiti stihijo z določenimi ukrepi. Ne gre za omejevanje dopolnilnega šolanja, marveč za evidenco kadrov glede na potrebe združenega dela. Vzrok za povečanje števila delovnih mest na neproduktivnih področjih torej ni dopolnilno izobraževanje, pravi vzrok je v nagrajevanju.

Zakaj bi nekdo ostal v proizvodnji, kjer je delo težko, naporno, več izmensko in slabo ovrednoteno, če pa ima možnost, da se dodatno izobrazi in se zaposli v neproizvodnji pri administrativnih poslih, ki so boljše stimulirani?

Naša družba že leta teži k pravičnejšemu nagrajevanju, ki ga imenujemo nagrajevanje po delu. Ali pa lahko sedanji sistem nagrajevanja v celoti in po pravičnici nosi takšno ime?

Tu je še drug problem. Majhni so razponi med osebnimi dohodki NKV in KV delavcev, a veliki in pogosto preveliki, med KV delavci in njihovimi predpostavljanimi. Razpon v OD med NKV in KV delavci bi moral biti večji. Taka razlika bi spodbudila NKV delavca, da bi se dodatno izobraževal in si pridobil večje delovne sposobnosti in večjo produktivnost.

Vsi ti razlogi bi morali postati resničnost po naših dogovorih in akcijah. Ugodne posledice bi bile takoj očitne. Ob vsem tem pa ne bi smeli le razmišljati in razpravljati, temveč tudi ukrepati.

Pilko Zlatka

